

## H8A - Indsættelse af gylte og søer i drægtighedsstien

Gylte og drægtige søer indsættes i drægtighedsstalden umiddelbart efter løbning eller 4 uger efter løbning. Hver gang der etableres en ny flok, skal der dannes en ny rangorden.

### 1. Stabile eller dynamiske grupper

- Tilstræb at indsætte nye dyr i holdet så sjældent som muligt (semi-stabile eller stabile grupper - anbefales)
- Ved fodringssystemer, hvor der er konkurrence om foderet, anbefales det, at søerne er opstaldet i stabile grupper og sorteres efter alder/huld



Tildel strøelse i lejet før søerne indsættes i stien (markering af lejet)

### 2. Før indsættelse

- Lejet fyldes med strøelse, og det tjekkes at alle foderstationer/ bokse/foderkasser/ventiler fungerer
- Overbrusningsanlægget tjekkes og gødearealet overbruses for at markere hvor der skal gødes



Lad overbrusningsanlægget køre inden søerne indsættes, så gødearealet er markeret

### 3. Ved indsættelse (på dagen)

- Stien fyldes på én gang
- Indsættelse bør ske på et tidspunkt i løbet af dagen, hvor der er ro i stalden – typisk efter fodring
- Tildel foder til dyrene umiddelbart efter indsættelse i stien

### 4. Specielt for gylte

- Gylte kan gå sammen med søer i stabile grupper
- Gylte skal helst være opstaldet i stabile grupper. Hvis gylte skal indsættes i eksisterende grupper, skal der indsættes mindst 10 gylte ad gangen og gruppen skal være etableret ved indsættelse.

Det kan være en fordel at etablere nogle mindre "bufferstier" til magre søer, som har behov for ekstra foder.

Dyrene bør IKKE grupperes i implantationsperioden (dag 7-28 efter løbning), da dette kan påvirke deres reproduktion negativt.

Fodring via et konkurrencefyldt fodringsprincip i implantationsperioden kan ikke anbefales, da der er risiko for reduceret kuld størrelsen.

## Kommentarer til H8A - Indsættelse af gylte og søer i drægtighedsstien

1.	Ved dynamiske eller semi-stabile grupper skal det tilstræbes at indsætte mindst ti nye dyr af gangen. Sortering foretages efter huld og alder. Huld er vigtigere end alder. Målet er et ensartet hold der kan gå på samme foderkurve.
2.	<p><b>Følgende gælder specifikt for ESF-stalde</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Tjek øremærker med øremærkelæser. Hvis øremærket ikke fungerer eller det tabes, kan der være søer i stien, som ikke får foder (spørgelsessøer). De forskellige fabrikater håndterer disse søer forskelligt – tjek med firmaet, for at minimere risikoen.</li><li>• Tjek at transpondernummeret svarer til sonummer.</li><li>• Cyklusdage i fodercomputeren holdes op mod løbelisten.</li><li>• Huldvurder dyrene og sæt dem på foderkurve i relation til deres huld.</li><li>• Gør dyret aktiv / til stede i styreprogram.</li><li>• Det er vigtigt at dobbelttjekke at antallet af indsatte dyr passer med antallet registreret på fodercomputeren. Ellers kan der være dyr der ikke får adgang til foder.</li><li>• Hvis dyrene sluses gennem foderstationen ind i stien, tildeles der kun ½ foderration for at indsættelse sker så hurtigt som muligt. Alternativt (anbefales) indsættes hele holdet samtidig ind i stien. Dette giver normalt ikke problemer, hvis alle dyr er trænende eller tidligere har været i drægtighedsstalden.</li></ul> <p><b>Følgende gælder specifikt for én boks pr. so</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Dyrene fodres umiddelbart efter indsættelse.</li><li>• Stien fyldes på én gang. Indsættelsen af nye dyr i flokken efterfølgende skal så vidt muligt undgås.</li><li>• Antallet af dyr i stien skal tilpasses antallet af bokse. Overskydende bokse/foderkasser/ventiler lukkes, så dyrene ikke pendler ved fodring.</li></ul> <p><b>Følgende gælder specielt for fodring i langkrybbe</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Dyrene inddeles i hold efter huld. Målet er, at få et ensartet hold, der kan gå på samme foderkurve. Dyrets huld er vigtigere end dyrets alder ved gruppering. Det vil sige, at store gylte kan opstaldes sammen med ældre søer.</li><li>• Der indsættes dyr umiddelbart før fodring.</li></ul> <p><b>Følgende gælder specielt for gulvfodring</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Dyrene inddeles i hold efter huld. Målet er at få et ensartet hold, der kan gå på samme foderkurve. Dyrets huld er vigtigere end dyrets alder ved gruppering. Det vil sige, at store gylte kan opstaldes sammen med ældre søer.</li><li>• Der fodres på gulvet før indsættelse af dyr. Der tildeles dobbeltration. Endvidere kan der tildeles ekstra strøelse (halm).</li></ul>
3.	Tilstræb stabile grupper (anbefales), det vil sige sæt ikke nye dyr ind i bestående hold. Overskydende dyr fra ugeholdet kan opstaldes i buffersti
4.	<p>Det er vigtigt, at gyltene introduceres skånsomt til livet i drægtighedsstalden, for at de ikke stresses eller skades unødigt. Gylte og 1. lægssøer er overrepræsenterede i gruppen af slagtede og aflivede søer, og oftest som følge af benproblemer, som i høj grad kan tilskrives konflikter om rangordenen, der etableres i løbet af de første dage i en ny gruppe.</p> <p>Gyltene skal indsættes i stier, hvor der er gode muligheder for at flygte. Gylte er i kraft af deres lave kropsvægt, placeret lavest i rangordenen i en gruppe af drægtige søer. Det betyder, at de gennem hele drægtigheden har brug for at kunne vige for større dyr i lejet og ved adgangen til foder.</p> <p>Uanset om gyltene indsættes med et ugehold af søer i en stabil gruppe, eller de indsættes i en drægtighedssti, hvor der allerede går andre dyr, har de fordel af at være grupperet på forhånd. Gyltene kommer dermed ikke i konfrontation indbyrdes ved indsættelsen, og skal kun danne rangorden med de ukendte dyr.</p> <p>Hvis antallet af gylte, der skal indsættes, er lavt, kan gyltene eventuelt følges med omløbersøer ind i drægtighedsstien, det gælder om at have så få indsættelser som muligt.</p>